

A1%D0%A2%D0%AC%20%D0%97%D0%90%D0%A1%D0%A2%D0%9E%D0%A1%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf.

2. Кривонос О.М., Коротун О.В. Змішане навчання як основа формування ІКТ-компетентності вчителя./ О.М. Кривонос, О.В. Коротун //Наукові записки. – Випуск 8. – Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 2. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2015 – 180с.

3. Микитенко Н.О. Ефективні методики формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей/ Н.О. Микитенко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія :Педагогіка . – 2011. – No 2. – С.157-166.

4. Що таке Moodle – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://moodle.org/mod/page/view.php?id=8174>.

5. Бодненко Т.В. Застосування середовища Moodle у процесі навчання студентів / Новітні комп'ютерні технології / Т.В. Бодненко, Н.Г. Русіна // Кривий Ріг : Видавничий центр ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. – Том XIV. – С. 103.

ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНО-ОРІЄНТОВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Бурич К. О., Яцух О. В.

Таврійський державний агротехнологічний університет, м. Мелітополь

Постановка проблеми. В умовах глобалізації значно зростає роль комп'ютерно-орієнтовних технологій як важливого інструменту в підвищенні ефективності управління навчальним процесом. Діяльність фахівців із надзвичайних ситуацій в екстремальних умовах передбачає професійну підготовку, що повинна враховувати сучасні світові тенденції, принципи розвитку системи освіти, її теоретико-методологічні й методичні аспекти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблему підвищення якості сучасної освіти у вищих навчальних закладах вивчали такі знані вітчизняні вчені як Гуревич Р.С., Кремень В.Г., Ничкало Н.Г. та інші. У своїх працях науковці зазначають, що комп'ютерно-орієнтовні технології є необхідною умовою динамічного розвитку освіти в цілому [1].

Мета статті: висвітлення інноваційних підходів для підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців з цивільної безпеки.

Виклад основного матеріалу. Активізація навчально-пізнавальної діяльності означає цілеспрямовану діяльність викладача, що передбачає розробку і використання такого змісту, форм, методів, прийомів і засобів

навчання, які сприяють підвищенню пізнавального інтересу, активності, самостійності у засвоєнні знань, формування навичок та вмінь і застосування їх на практиці. Цей вид діяльності спрямований на пошуки вдосконалення знань.

Характеризуючи дидактичні можливості інформаційних технологій, передусім слід звернути увагу на те, що структурована інформація, яка подається за їх допомогою, прискорює процеси сприйняття і, як наслідок, полегшує засвоєння навчального матеріалу. Доцільність упровадження нових комп'ютерних технологій у процес навчання зумовлюється тим, що вони є ефективним засобом закріплення засвоєного матеріалу й тим самим сприяють економії навчального часу [2].

Основною метою сучасної вищої професійної освіти є підготовка фахівця, компетентного у сфері своєї професійної діяльності, здатного до ефективної роботи за фахом на рівні світових стандартів.

Практичне застосування засобів сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі вимагає спеціально підготовленої інформації про предметну галузь знань, а також адаптацію цієї інформації до комп'ютерного навчального середовища. Нині існує багато комп'ютерних програм, розроблених для організації і підтримки навчального процесу [3].

Ми вважаємо, що практична реалізація комплексного застосування програмних засобів навчального призначення у навчальному процесі може бути досягнута за рахунок впровадження електронного навчання.

Впровадження електронного навчання у професійну підготовку майбутніх фахівців з цивільної безпеки у ВНЗ обумовлює створення та функціонування навчально-інформаційного порталу (НІП), який здатний забезпечити ефективність та гнучкість навчального процесу, можливість використання інформаційних ресурсів, суттєво розширити можливості традиційних форм навчання, та відшукати нові інноваційні підходи у підвищенні якості професійної підготовки майбутніх фахівців з цивільної безпеки.

Викладачами кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету здійснюється наповнення НІП (режим доступу: <http://nip.tsatu.edu.ua>), який трансформується як під впливом глобальної освітньої мережі, так і під впливом нових комп'ютерно-орієнтованих технологій і програмних засобів. Він відкритий для підготовки студентів будь-якого фаху.

Прикладом засобів електронного навчання, що є складовими компонентами НІП і здатні реалізувати зміст навчальних дисциплін у відповідності до потреб формування професійної компетентності виступають електронні навчально-методичні комплекси (НМК). Вони здатні забезпечити підвищення ефективності професійної підготовки, насамперед через інтерактивність, самостійність, мультимедійність, що є

необхідною умовою в процесі опрацювання навчального матеріалу. Використання електронних НМК у професійній підготовці майбутніх фахівців з цивільної безпеки має відповідати логічному, послідовному викладу навчального матеріалу: мета, орієнтири, зміст, шляхи розв'язання поставлених завдань, зворотний зв'язок, оцінка результатів навчальної діяльності, що забезпечує формування єдиного комплексу знань, навичок, умінь, досвіду для професійної діяльності.

Одним із важливих підходів у процесі створення електронних НМК є поступове збільшення обсягу та складності інформації починаючи від основних понять до цілісності вивчення теми, збільшення обсягу теоретичного матеріалу, висвітлення та постановка завдань професійного спрямування, які сприяють формуванню професійної компетентності майбутніх фахівців з цивільної безпеки.

Для прикладу наведемо електронний НМК з дисципліни «Теорія горіння та вибуху», яка вивчається на четвертому курсі при підготовці бакалаврів з цивільної безпеки (рис. 1).

Рис. 1. Головна сторінка електронного НМК з дисципліни «Теорія горіння та вибуху»

Структура електронного НМК наступна:

- методичний блок – складається з тематичного плану та робочої програми дисципліни; питань до ПМК-1, ПМК-2 та екзамену; методичних рекомендацій для викладача по використанню цього блоку;

- навчальний блок – складається з теоретичної частини дисципліни, що містить: електронні конспекти лекцій та практичних робіт, тести до кожної лекції, додаткові навчальні матеріали;

- блок навігації по дисципліні: перелік курсів; перелік академічних груп (учасники); журнал оцінок;

- блок керування курсом: редагування користувачів, звітів, налаштування журналу оцінок, імпорт інформації та банк питань.

Після останньої лекції розташований перевірочний тест зі всієї дисципліни, який призначений для проведення зрізів перед екзаменами.

Кожний студент одержує вільний доступ до навчальних матеріалів (має власний логін та пароль), незалежно від часу і місця знаходження має змогу виконати різні види навчальних робіт, результати виконання яких фіксуються в електронному журналі оцінок. Таким чином, виконуючи самостійну роботу, аналізуючи власні результати, студент демонструє рівень сформованості професійної компетентності.

Важливим чинником у професійній підготовці майбутніх фахівців з цивільної безпеки є використання сервісів Web 2.0, оскільки вони дозволяють майбутнім фахівцям не лише подорожувати по мережі, але і спільно працювати, розміщувати у мережі текстову та медіа інформацію, тобто наповнювати систему, в даному випадку, НІП, інформацією. Перехід студентів на рівень учасників мережевої спільноти надає можливості не тільки ефективно впроваджувати комп'ютерно-орієнтовні технології у професійну діяльність, а й дозволяє розширити світогляд майбутніх фахівців з цивільної безпеки; оволодіти вміннями спілкування в мережі Інтернет; організувати міжособистісну взаємодію; співпрацювати у групі; систематично підвищувати рівень загальнокультурної, технологічної й інформаційної компетентності.

Відтак, складові компоненти НІП, забезпечують впровадження електронного навчання у навчальний процес ВНЗ. Вони надають учасникам навчального процесу, з одного боку, – можливість вибору власної навчальної траєкторії у навчанні (студент працює з НІП у зручний для нього час, у зручному місці і таку кількість разів, котра необхідна саме йому), можливість контролювати власні пізнавальні процеси під час організації роботи в поза аудиторний час. З іншого боку, – легкість використання НІП підвищує рівень мотивації студентів у навчанні.

Саме комп'ютерно-орієнтовні технології найбільшою мірою відповідають потребам вирішення нагальних соціально-економічних та освітньо-культурних проблем сучасного суспільства, основні з яких – підвищення рівня доступності та якості освіти, взаємозв'язок процесів наукових досліджень і підготовки науково-педагогічних кадрів

Висновки. 1. В умовах швидкозростаючого інформаційного навантаження якість навчального процесу значною мірою залежить від інтенсифікації й оптимізації його на основі ефективного використання класичних, а також активного впровадження нових методик, що базуються на найширшому використанні комп'ютерної техніки різноманітних модифікацій.

2. Комп'ютерно-орієнтовні технології дозволяють реалізовувати більшість методів навчання, контролю й активізації пізнавальної діяльності студентів на якісно новому рівні. Використання засобів

електронного навчання в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з цивільної безпеки, на наш погляд, сприяє формуванню і розвитку професійної компетентності, забезпечує здатність до оцінки й інтеграції в сучасному інформаційному середовищі; прагнення до самостійного пошуку, відбору й аналізу інформації, представлення результатів з використанням сучасних технологій.

3. Електронне навчання не лише підсилює інноваційну діяльність учасників навчального процесу і створює основу для конкурентоздатності тієї чи іншої установи на ринку освітніх послуг, а й визначає напрями професійного зростання викладача, його творчого пошуку та сприяє професійному становленню студентів.

ДЖЕРЕЛА

1. Кремень В.Г. Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін // Освіта. – 2014. – 29 жовт. – 5 лист. – С. 4–5.

2. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навч. посібник / Р.С. Гуревич – Вінниця : ТОВ «Фірма «Планер», 2012. – 156 с.

3. Торубара О.М. Застосування новітніх інформаційних технологій в навчальному процесі вищих навчальних закладів // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. – Вип. 108.2 – 2013. – С. 88-94.

МЕДІАІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Бучинська Д. Л.

Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ

Медіа все потужніше та всебічно оточує громадян України, а особливо дітей та молодь. Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (хмарні обчислення і big data, web-технології, штучний інтелект, інтернет «розумних речей», смартфони та інші гаджети) зумовили ситуацію стихійного навчання та стали джерелом неформальної освіти.

Освітній процес в сучасних реаліях має швидко трансформуватись та всебічно підготувати дітей і молодь до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, формувати медіаінформаційну грамотність і медіакультуру відповідно до їхніх вікових, індивідуальних та інших особливостей.

18–19 березня 2016 року в Києві була проведена науково-методична конференція «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та